

Hoofdstuk 13 – Veiligheid

Bedreiging, agressie en geweld tegen pleegouders

Wat vinden wij als XONAR

Wij accepteren geen agressie en geweld.

XONAR moet de veiligheid voor pleegouders zo goed mogelijk kunnen waarborgen. Dat willen we bereiken door agressie en onveiligheid zoveel mogelijk te voorkomen en te verminderen. Wij voelen ons verantwoordelijk en nemen bedreiging/agressie serieus. Agressie door ouders van cliënten is een bedreiging van de veiligheid, gezondheid en het welzijn van pleegouders en andere cliënten. Confrontatie met agressie kan leiden tot onrust, angst maar ook tot lichamelijk letsel.

Inleiding

Door goed beleid waarin heldere afspraken en duidelijke maatregelen zijn vastgelegd hoopt XONAR bedreiging, agressie en/of geweld zoveel mogelijk te beperken en zelfs te voorkomen. In onderstaand vervolg wordt aangegeven welk beleid, afspraken en maatregelen dit zijn, zo concreet mogelijk.

Wat verstaan we onder Agressie, bedreiging en geweld?

1. (non) Verbale agressie

Beledigen, vernederen, smaad, treiteren, discrimineren, seksuele intimidatie

Schelden; beledigen; middelvinger geven; dreigende opmerkingen maken (niet op de persoon gericht); kwetsen; aanhoudend grieven; zwart maken; aantasten in goede naam of eer; aanhoudend plagen, pesten of sarren, discrimineren naar herkomst, seksuele geaardheid, religie of fysieke kenmerken; ongewenste seksuele aandacht. Ook uitingen via telefoon, facebook, twitter weblog, blog, brief, fax of email vallen hieronder, net als stalken (ook per telefoon), opwachten op niet afgesproken plaatsen.

2. Persoonsgerichte bedreiging

Dreigen door houding, gebaar, of andersoortig gedrag. Bemoedigen, onmogelijk maken of juist dwingen. Lokaalvredebreuk. Schennis van de eerbaarheid. Pogingen tot schoppen, slaan of verwonden. Stalken.

Op de persoon (of directe naasten) gerichte bedreiging waarbij het aannemelijk is dat de dreiging zal worden uitgevoerd; het openlijk dragen van een wapen (pistool, mes, o.a.); bedreigen met een gevaarlijke hond

e.d.; dwingen tot het uitvoeren of juist nalaten van taken; opzettelijk bemoeilijken en / of onmogelijk maken van uitvoeren van taken; huisvredebreuk (toegang verschaffen zonder toestemming); schennis van de goede zeden; dreigen met schoppen, slaan en stompen; stelselmatig hinderen, stelselmatig volgen, stelselmatig bedreigen. Ook schriftelijke dreigingen, via brief, telefoon, facebook, twitter, weblog, blog, brief, email en fax vallen onder deze definitie.

3. Fysieke agressie

Mishandeling, verwonden, pijn veroorzaken, aanranden, beetpakken, duwen, trekken, slaan, gericht gooien, spugen, wapengebruik, vernielen.

Mishandeling; verwonden; schoppen; aanranden; beetpakken; duwen; trekken; slaan; spugen; gericht gooien met voorwerpen; krabben; ongewenst aanklampen; seksuele handtastelijkheden; het vernielen van meubels; het gooien van objecten; het fysiek verhinderen dat iemand een vertrek kan verlaten (gijzelen); het fysiek verhinderen van werkzaamheden; duwen; trekken en grijpen; spugen; bijten of krabben; stompen en schoppen; een kopstoot geven.

Preventie

Wat doet XONAR preventief om agressie, bedreiging en geweld te voorkomen?

Het preventiebeleid van XONAR is gericht op zowel pleegouders als cliënten. Een bewuste keuze om zo incidenten te voorkomen zoveel mogelijk te beperken.

Gedragscode

Er is een gedragscode van XONAR die aangeeft hoe wij met elkaar omgaan binnen XONAR. Deze gedragscode wordt verstrekt aan alle betrokken partijen. Bovendien worden pleegouders, cliënten en ouders bij de start van de hulpverlening op de gedragscode gewezen en wordt van iedereen verwacht zich aan deze te houden. Agressie is niet te tolereren, ongeacht de persoonlijke situatie van ouders.

Deskundigheidsbevordering en scholing

XONAR biedt in 2017 en 2018 alle pleegouders een online training 'omgaan met ouders' aan.

XONAR kan indien de behoefte er is pleegouders een cursus betreffende bedreiging, agressie en geweld tegen pleegouders aanbieden.

Monitoring

- De POR en de teamleider pleegzorg bespreken halfjaarlijks het thema agressie en bedreiging.
- De teamleider pleegzorg bespreekt halfjaarlijks het thema agressie, geweld en bedreiging met de begeleiders pleegzorg.

Veiligheidsmiddelen

- Binnen XONAR zijn veilige gespreksruimten aangewezen. Deze mogelijkheid wordt ook bekend gemaakt aan pleegouders.

- XONAR beschikt over een personenalarmeringssysteem indien gewenst ter bescherming van de pleegouders en om onmiddellijk hulp in te roepen / alarmeren (alarm richting alarmcentrale politie).

Advies

In geval van een bedreiging, agressie en/of geweld moet te allen tijde met de betrokken personen in gesprek worden gegaan. Dit gebeurt in eerste instantie met de begeleider pleegzorg. Tevens moet duidelijk worden gemaakt dat bedreiging, agressie en/of geweld niet wordt getolereerd door XONAR. Verder wordt geadviseerd om samen met de pleegouder(s), de pleegzorgbegeleider van XONAR en de gezinsvoogd van BJZ en/of andere betrokken instanties een veiligheidsplan op te stellen. Dit dient ook preventief te worden gemaakt indien de inschatting wordt gemaakt dat pleegouders geconfronteerd kunnen worden met agressief gedrag van ouders of andere betrokkenen.

Praktische adviezen

Wat adviseert XONAR aan de pleegouders?

- Blijf rustig en denk na bij wat je doet en hoe je reageert.
- Ga te allen tijde in gesprek met jouw begeleider pleegzorg of maak er melding van bij acute zorg. Geef altijd duidelijk jouw grenzen aan, ook richting de betrokken organisaties.
- Veiligheid van uzelf staat voorop.
- Ga geen confrontatie aan als ouders het pleegkind eisen. Geef het pleegkind af en waarschuw meteen de politie en de begeleider pleegzorg of acute zorg.
- Maak gebruik, indien noodzakelijk, van de alarmeringsmogelijkheden door middel van het personenalarmeringssysteem.
- Waarschuw eventuele vrienden/omstanders die in de buurt zijn.
- Maak bij eventuele risicovolle gesprekken gebruik van een van de “veilige” gespreksruimten van XONAR. Deze zijn te reserveren door de begeleider pleegzorg. Denk na over het ‘afscheid’ na afloop van een bezoekenregeling, etc. Weet wat te doen bij ‘calamiteiten’, vluchtroute in een gebouw, nadenken over mogelijkheden over ontvoering en hoe deze praktisch gezien te voorkomen (kun je bijvoorbeeld wel of niet naar buiten bij een bezoeklocatie).
- Voorkom ontmoetingen tussen pleegouders en agressieve ouders op de parkeerplaats, bij de receptie van de bezoeklocatie en dergelijke.
- Neem een apart pleegzorgtelefoonnummer prepaid
- Als je foto’s geeft aan ouders, laat deze dan niet herleidbaar zijn naar school, eigen adres, eigen huis, etc. Dit als de veiligheid in het geding komt en/of dreigt te komen.
- Bij een sterk vermoeden van een dreiging of een daadwerkelijke dreiging de wijkagent inzien en eventueel school en de burenbuurt. Meld bij school/kinderdagverblijf wie het kind mag ophalen; geen foto’s van het kind op het raam plakken; geen toestemming geven voor publicatie van foto/opname waar het kind op te herkennen is.
- “aandacht vestiging bij de politie”, contact met de wijkagent, samenwerking met school, samenwerking met buurtomgeving, incidentenformulier XONAR/BJZ.
- En vooral zelf en/of via begeleider pleegzorg in gesprek blijven gaan hierover met de ouders, hoe moeilijk soms ook. Uiteindelijk willen zij ook het beste voor hun kind en is de agressie vaak een uiting van frustratie, woede en wat al meer. Grenzen aangeven klinkt heel simpel, maar is wel belangrijk en toch vaak effectief. We handelen immers ieder vanuit onze eigen denk- en leefwereld, en die liggen soms ver uiteen.
- De pleegzorgbegeleider heeft hierin een belangrijke rol. Deze moet aan de ouders helder maken, dat agressief gedrag niet te tolereren is, dat dit consequenties heeft voor de ouders. De pleegzorgbegeleider dient te allen tijde de pleegouders zo goed mogelijk te behoeden voor agressieve situaties.

Sancties

Welke sancties zijn mogelijk?

- opschorten van de bezoeken,
- geen direct contact meer met pleegouders (geen mail, app, geen bezoeken thuis),
- waarschuwing van politie aan de bedreiger/agressor,
- aangifte bij politie,
- waarschuwing van teamleider pleegzorg XONAR